

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 00

F: 01 369 78 32

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
URAD VLADE RS ZA KOMUNICIRANJE
Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana

predlagam.vladi@gov.si

Številka: 1101-119/2015-2

Datum: 1. 4. 2015

Zadeva: **PREDLOG 6559-88: PREDLOG ZA UKINITEV POMOČI
IZKORIŠČEVALSKIM PODJETJEM – stališče glede predloga državljana**

Spoštovani!

Prejeli smo vaš predlog za posredovanje ustreznega odgovora na predlog državljana, posredovan preko spletnega orodja predlagam.vladi.si. V skladu z navedenim vam v nadaljevanju posredujemo kratko analizo obstoječe ureditve področja, analizo samega predloga in naše stališče do prejetega predloga:

Analiza obstoječega stanja:

Področje politike zaposlovanja, za katerega je pristojno Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) ureja *Zakon o urejanju trga dela* (Uradni list RS, št. 80/10, 40/12 – ZUJF, 21/13, 63/13, 100/13 in 32/14 – ZPDZC-1; v nadaljnjem besedilu: ZUTD). *Aktivna politika zaposlovanja (APZ)*, kot jo opredeljuje navedeni zakon, predstavlja oziroma se izvaja kot nabor ukrepov, s katerimi država posega na trg dela in so namenjeni povečanju zaposlenosti in zmanjševanju brezposelnosti, večji zaposljivosti oseb na trgu dela, povečanju konkurenčnosti in prožnosti delodajalcev ter krejitvi usposobljenosti posameznikov. Ukrepi APZ torej pomenijo neposredno intervencijo na trgu dela, ki je namenjena odpravljanju tistih kratkoročnih in drugih problemov na področju zaposlovanja in trga dela, ki jih z ostalimi sistemskimi rešitvami in ukrepi drugih politik ni mogoče učinkovito reševati, kakor tudi posredno intervencijo na trgu dela.

Stanje na trgu dela, če izpostavimo zaposlovanje mladih, je zaskrbljujoče, kljub temu, da je bilo konec meseca decembra 2014 število registriranih brezposelnih oseb v starosti od 15 do 29 let (30.151) za 7,3 % manjše kot decembra 2013. Tako je ministrstvo v letu 2014 pričelo z izvajanjem Jamstva za mlade, katerega cilj je čimprejšnja aktivacija mladih, takoj po nastanku brezposelnosti. Pozitivni premiki so med drugim posledica izvajanja različnih ukrepov na trgu dela, med katerimi je tudi *Delovni preizkus za mlade 2015* kot eden izmed programov aktivne politike zaposlovanja, ki ga izpostavljate v svoji pobudi. Namenjen je mladim brezposelnim osebam do 29. leta starosti, ki se jim v okviru te aktivnosti omogoči, da pred zaposlitvijo oziroma pred odločitvijo o nadaljnjih korakih pri izdelavi zaposlitvenega načrta preizkusijo svoja znanja,

veščine in spretnosti na konkretnem delovnem mestu. Delodajalci lahko v okviru enega meseca trajajočega delovnega preizkusa, bodočega sodelavca oziroma sodelavko pred sklenitvijo delovnega razmerja preizkusijo in spoznajo.

V letu 2014 se je v ukrep vključilo 1.694 brezposelnih oseb, med njimi 929 žensk (54,8 %). Med vključenimi je bilo 312 starih do 25 let (47,6 %), ostali pa so bili stari med 25 in 30 let.

Do konca decembra 2014 se je zaposlilo 610 v delovni preizkus vključenih mladih, kar trenutno predstavlja 36,0 % izhod v zaposlitve. Število zaposlitev se bo še povečalo, saj delovni preizkusi, ki so se izvajali v letu 2014 še niso dosegli 12 mesečnega obdobja spremljanja.

Na uspešnost izvajanja kažejo tudi podatki za podoben ukrep na trgu dela, tj. *Usposabljanje na delovnem mestu*. Namreč v teku izvajanja programa v obdobju od marca 2012 do konca 2014 se je zaposlilo več kot 7.500 brezposelnih oseb, ki so bile vključene v usposabljanje na delovnem mestu, kar predstavlja več kot 65 % izhod v zaposlitev, velik odstotek teh pa so predstavljali mladi.

Nadalje glede izkoriščanja spodbud za zaposlovanje pojasnjujemo, da so pogoji za kandidiranje delodajalca na javnem razpisu izpostavljenih programov zapisani tako, da ponudba novo ustanovljenega podjetja ne bo uspešna, v kolikor gre za novo ustanovljeno "podjetje", saj mora delodajalec izkazati izpolnjevanje pogoja o vsaj trimesečni zaposlitvi vsaj ene osebe, prav tako mora delodajalec izkazati, da v zadnjih dvanajstih mesecih od ponudbe ni kršil pogodbenih obveznosti pri izvajanju programov aktivne politike zaposlovanja, ki se nanašajo na vsebino programov ali nenamensko porabo sredstev. S takšnimi določbami skušamo preprečiti primere ustanavljanja poslovnih subjektov zgolj za namene koriščenja javnih sredstev, kot spodbud v okviru APZ, ne moremo pa omejiti ustavne pravice po svobodni gospodarski pobudi.

Z določbami javnega razpisa je omejeno tudi število brezposelnih oseb, ki pri določenem delodajalcu lahko opravljajo delovni preizkus in je odvisno od števila pri njem zaposlenih oseb. Dodaten pogoj za delodajalca, ki želi v delovni preizkus vključiti nove brezposelne osebe je, da zaposli vsaj polovico oseb, ki so pri njem opravljale delovni preizkus za najmanj tri mesece za najmanj polovični delovni čas. Pri subvencijskih programih pa so pogoji postavljeni še strožje, namreč izvajalec ukrepa preveri tudi, da delodajalec zadnjih dvanajst mesecev pred oddajo vloge ni odpuščal oziroma zmanjševal števila zaposlenih, razen iz dopustnih razlogov in da brezposelna oseba, ki jo namerava delodajalec zaposliti pred tem pri njem ni bila vključena v usposabljanje na delovnem mestu ali delovni preizkus. S tako postavljenimi pogoji skušamo preprečiti t.i. veriženje spodbud za zaposlovanje kot tudi, kot navajate v pobudi, odpuščanje in zaposlovanje novih delavcev.

Pri delodajalcih se vrši tudi administrativni in finančni nadzor, ki ga izvajajo Zavod RS za zaposlovanje, kot izvajalec tega programa in pristojni organi Republike Slovenije ali od njih pooblaščen izvajalci, prav tako pa tudi nadzor nad namensko porabo proračunskih sredstev Republike Slovenije.

Prav tako se delodajalce, ki ne spoštujejo delovnopravne zakonodaje in zaposlenim ne izplačuje plač ali prispevkov za socialno varnost, jih odpuščajo v nasprotju s predpisi ali kako drugače grobo kršijo pravice delavcev iz dela, v skladu z 27. členom ZUTD, obravnava kot delodajalce z negativnimi referencami. Zavod in drugi izvajalci po tem zakonu, pa jim zaradi navedenega, na objavljeno prosto delovno mesto oziroma vrsto dela niso dolžni posredovati delavcev.

Analiza predloga in razlogi za njegovo (ne)primernost:

Poudariti želimo, da z ukrepi aktivne politike zaposlovanja ne moremo ustvarjati delovnih mest in novih zaposlitev, saj je novo zaposlovanje poslovna odločitev delodajalca in odraz aktualnih

gospodarskih razmer. Vsekakor pa si prizadevamo zagotoviti ustrezno pomoč vsem prikrajšanim skupinam na trgu dela, glede na posameznikove potrebe in z namenom povečanja njihove zaposljivosti, z dodatnim praktičnim usposabljanjem, izobraževanjem ali s pomočjo pri zaposlitvi, pri tem pa sodelujemo s socialnimi partnerji in s predstavniki mladih.

Po preučitvi posredovanega predloga sporočamo, da predlogu ne moremo slediti, kljub zavedanju, da do kršitev in izkoriščanja na strani delodajalcev prihaja. Pri oblikovanju določb javnih razpisov in zakonodaje bomo tudi v prihodnje posebno pozornost namenili temu, da bi do teh izkoriščanj prihajalo v čim manjšem številu. Vsekakor pa moramo slediti pozitivnim rezultatom in učinkom, ki jih imajo ukrepi aktivne politike na pridobivanje novih veščin, spretnosti in usposobljenosti brezposelnih oseb ter na višjo raven zaposlenosti tako med mladimi kot med ostalimi prikrajšanimi skupinami na trgu dela. Torej, glede na doseženo uspešnost pri izvajanju ukrepov usposabljanja, nameravamo z njimi nadaljevati tudi v okviru izvajanja nove finančne perspektive v obdobju 2014-2020, seveda z morebitnim učinkovitejšim odzivom na hitre spremembe na trgu dela.

Lep pozdrav.

Pripravila:
Patricija Zadnik

Patricija Vrečar
vodja sektorja

Damjana KOŠIR
GENERALNA DIREKTORICA

VROČITI:
- naslovníku – po e-pošti